

OTVORENÁ VÝZVA: Súťaž karikatúr pre umelcov rómskeho pôvodu

Na pamiatku povstania v koncentračnom tábore Osvienčim, ktoré sa uskutočnilo 16. mája 1944, teda v deň odporu Rómov, Európsky rómsky inštitút pre umenie a kultúru (ERIANC) vyhlasuje medzinárodnú súťaž pre rómskych vizuálnych umelcov, grafických dizajnérov, karikaturistov a talentovaných jednotlivcov. Prijmite našu výzvu a predložte svoje politické kresby a karikatúry. Víťame návrhy, ktoré sa priamo týkajú satirizujúcich politických subjektov, kritizujú súčasné alebo minulé politické udalosti, alebo vtipným spôsobom vyjadrujú istý spoločensko-politický jav.

Porota zložená zo súčasných umelcov, kurátorov a mediálnych odborníkov vyberie desiatich umelcov, ktorých diela budú vystavené na záverečnej vernisáži. Úspešní tvorcovia dostanú pozvanie, aby predstavili svoje diela na výstave v ERIANC v Berlíne. Každý z nich získa cenu 300 EUR. Porotou zvolení a ocenení umelci by mali následne poslať svoje originálne grafické materiály respektíve výkresy s predpísanou veľkosťou A4 do kancelárie ERIANC v Berlíne do 1. mája 2021.

Hľadáme kresby, náčrty a grafiky, ktoré majú potenciál presvedčivo argumentovať v prospech politickej veci a taktiež prezentujú humorné, satirické a spoločensko-politické posolstvo. Naším cieľom je podporiť diela so silnou vizualitou, ktoré sa orientujú na zložitost' vzťahov medzi vládami a Rómami, Európou, menšinovými a väčšinovými spoločnosťami, európskymi demokraciami a taktiež na rozvoj sebaurčenia Rómov, slobody tlače, demografiu Rómov, nadchádzajúce sčítanie ľudu alebo akékoľvek iné politické aspekty súčasného života Rómov.

OPRÁVNENOSŤ

Umelci samozvaného rómskeho pôvodu

AKO SA PRIHLÁSIŤ

Prosíme, pošlite emailom v prílohe svoje umelecké diela, umelecké vyhlásenie a svoj krátky životopis. Prihlášky v angličtine zašlite na adresu eriac@eriac.org v jednom e-maile, ktorý nie je väčší ako 2 MB. V predmete emailu uveďte „Caricature Competition“.

ČLENOVIA POROTY

Emília Rigová (súčasná umelkyňa, členka Akadémie Barvalipe, vedúca katedry rómskeho umenia a kultúry na Univerzite Mateja Bela na Slovensku)

Lela Savic (zakladajúca redaktorka časopisov *La Converse* a *Svato*, vedúca kapitoly kanadských novinárov Canadian Journalists of Colour v regióne Quebec)

Jake Bowers (britský rómsky novinár, producent, učiteľ médií a filmár)

ČASOVÝ PLÁN

Uzavierka prihlášok: 6. apríla 2021

Vyhlásení výhercovia: 19. apríla 2021

Vybrané umelecké diela, ktoré sa majú zaslať do výstavy ERIANC: do 1. mája 2021

Vernisáž: pondelok 16. mája 2021

K DEJINÁM POLITICKEJ KARIKATÚRY

Prvý prototyp karikatúr možno nájsť v starovekom Grécku, v ktorom sa bohovia považovali skôr za poddaných než za politických vodcov. Žáner mal svoje prvé začiatky v neskorom stredovekom

Taliansku, kde sa množstvo nespokojných ľudí začínalo vysmievať vyšším vrstvám aristokracie. Prvé politické karikatúry sa objavili na začiatku 18. storočia, keď anglický maliar William Hogarth začal kombinovať kritiku spoločenských javov so súladnými umeleckými scénami jeho diela; najmä jeho satira sa často týkala korupcie v britskej politike. Najznámejšou Hogartovou karikatúrou bola *Emblematical Print on the South Sea Scheme* (1721), ktorá znázorňovala krach na trhoch s cennými papiermi, pri mnoho Britov prišlo o peniaze. Politická karikatúra sa významne rozvinula počas francúzskej revolúcie (roky 1789 - 1799), keď James Gillray a Thomas Rowlandson surovým spôsobom vykreslili revolučných aktivistov: kráľa Juraja III. a Napoleona I. Karikatúra ako žáner sa ďalej rozvíjal vznikom satirického časopisu *Punch*, založeného v roku 1841, súčasťou jeho vydání bolo mnoho politických karikatúr. Jedným z najslávnejších bol *The Goose-Step* (1936) o výzbroji nahromadenej v nacistickom Nemecku. Od polovice 19. storočia sa politická karikatúra stala atribútom väčšiny významných európskych novín. Možno to vysvetliť rastúcou zložitou vzťahov medzi vládou a spoločnosťou, demokratizáciou a rozvojom slobody tlače. V dnešnej dobe sa tento žáner všade v modernom digitálnom svete používa na kritiku politických režimov a osobností, pričom jeho cieľom je nadviazať dialóg, ktorý vyvolá zmenu. V rómskom kontexte má žáner politickej karikatúry potenciál zvyšovať povedomie o spoločensko-politických otázkach a vtipným a satirickým spôsobom predkladať dôležité správy týkajúce sa politických aspektov súčasného života Rómov.